

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 481/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Luboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tost/46/2024 z 13. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. marca 2025 domáhajú vyslovenia porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a tiež čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tost/46/2024 z 13. februára 2025.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľom je vedené pred Špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. 4T/5/2024 trestné konanie, v rámci ktorého sťažovatelia adresovali konajúcemu súdu 26. apríla 2024 žiadosť podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku o vrátenie zaisteného majetku (ďalej len „žiadosť o vrátenie zaisteného majetku“). Následne sťažovatelia 19. júna 2024 adresovali Špecializovanému trestnému súdu sťažnosť pre nečinnosť, v ktorej namietali, že o predmetnej žiadosti o vrátenie zaisteného majetku predseda senátu dosiaľ v zmysle § 97 ods. 5 Trestného poriadku nerozhodol (ďalej len „sťažnosť pre nečinnosť“). Špecializovaný trestný súd žiadosti o vrátenie zaisteného majetku nevyhovel, pričom toto stanovisko (ktorým sa zároveň vyjadril aj k sťažnosti pre nečinnosť) prijal na neverejnom zasadnutí 19. septembra 2024 a sťažovateľov s ním oboznámil na hlavnom pojednávaní konanom 23. septembra 2024. Sťažnosť pre nečinnosť spolu so svojím stanoviskom

Špecializovaný trestný súd predložil najvyššiemu súdu. Najvyšší súd namietaným uznesením sťažnosť pre nečinnosť zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľov

3. V ústavnej sťažnosti sťažovatelia namietajú, že sa nestotožňujú s právnym názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého sa pri posúdení sťažnosti pre nečinnosť prieskumná povinnosť súdu vzťahuje výlučne na otázku nečinnosti. Sťažovatelia sú toho názoru, že bolo povinnosťou najvyššieho súdu vyjadriť sa aj k vecnej správnosti procesného postupu Špecializovaného trestného súdu, ktorým tento nevyhovelo ich žiadosti o vrátenie zaisteného majetku.

4. Sťažovatelia takisto namietajú neprimeranosť celkovej doby konania o ich sťažnosti pre nečinnosť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Z obsahu argumentácie ústavnej sťažnosti sťažovateľov vyplýva, že sa nestotožňujú s právnym názorom vysloveným všeobecným súdom pri aplikácii právnej úpravy, zakotvujúcej inštitút sťažnosti pre nečinnosť súdu podľa § 55 ods. 3 a nasledujúcich Trestného poriadku.

6. Úlohou ústavného súdu pri preskúmaní dôvodov namietaného uznesenia najvyššieho súdu sa tak stalo posúdenie otázky, či sa najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľov (prezentovanou v sťažnosti pre nečinnosť), ako aj s jednotlivými zistenými skutkovými okolnosťami týkajúcimi sa právnej veci sťažovateľov vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter. Na tento účel sa ústavný súd oboznámil jednak s aplikovanou právnou úpravou, ako aj s odôvodnením namietaného uznesenia najvyššieho súdu.

7.1. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorakolvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

7.2. Podľa § 55 ods. 4 Trestného poriadku ak súd urobí úkony trestného konania uvedené v sťažnosti pre nečinnosť do pätnástich pracovných dní po jej obdržaní a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá. O tom ho treba poučiť.

7.3. Podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku o sťažnosti pre nečinnosť uvedenej v odseku 3 musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci. Ak

a) zo strany súdu nedošlo k prietahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne,

b) je sťažnosť pre nečinnosť opodstatnená, nadriadený súd určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

8. Najvyšší súd v odôvodnení namietaného uznesenia citoval dotknutý § 55 ods. 3 a nasl. Trestného poriadku, ako aj zodpovedajúcu judikatúru najvyššieho súdu a vysvetlil, že inštitút sťažnosti pre nečinnosť neslúži k preskúmaniu vecnej správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu či jeho procesného postupu s výnimkou tých procesných úkonov, ktoré sa týkajú rýchlosti konania, keďže preskúmanie otázok vecnej správnosti rozhodnutia a relevantných procesných úkonov a postupov môže obvinený dosiahnuť len podaním opravných prostriedkov proti rozhodnutiu súdu vo veci samej. Najvyšší súd tak interpretoval, že v konaní podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku posudzuje nadriadený súd iba to, či súd postupuje pri úkonoch vymedzených v § 55 ods. 3 Trestného poriadku bez zbytočných prietáhov.

9. V nadväznosti na prezentovanú interpretáciu právnej úpravy najvyšší súd konštatoval, že Špecializovaný trestný súd urobil úkon, ktorého sa sťažnosť pre nečinnosť týkala, keď na neverejnom zasadnutí 19. septembra 2024 prijal stanovisko, ktorým žiadosti o vrátenie zaisteného majetku nevyhoveli, pričom s týmto stanoviskom (ktorým sa zároveň vyjadril aj k sťažnosti pre nečinnosť) sťažovateľov oboznámil na hlavnom pojednávaní konanom 23. septembra 2024. Dodal tiež, že lehotu pätnásť dní k vykonaniu dotknutého úkonu určenú § 55 ods. 4 Trestného poriadku bolo možné počítat' až od momentu, keď Špecializovaný trestný súd reálne disponoval spisovým materiálom (po jeho vrátení zo strany najvyššieho súdu), to znamená od 12. septembra 2024.

10. Najvyšší súd v nadväznosti na uvedené dôvodil, že pokiaľ Špecializovaný trestný súd žiadosť o vrátenie zaisteného majetku vyhodnotil tak, že pre pozitívne rozhodnutie v tejto otázke nie sú splnené zákonom predpokladané podmienky a s týmto svojím záverom sťažovateľov aj oboznámil, takýto postup nemožno považovať za nečinnosť. Podľa najvyššieho súdu z obsahu sťažnosti pre nečinnosť vyplýva, že sťažovatelia v nej v skutočnosti nenamietajú nečinnosť prvostupňového súdu, ale svoj nesúhlas s nevyhovením žiadosti o vrátenie zaisteného majetku, teda sa domáhajú vecného prieskumu vysporiadania sa konajúceho súdu s ich žiadosťou, a teda sťažnosť pre nečinnosť si vlastne zamieňajú s opravným prostriedkom. Dodal, že sťažnosť pre nečinnosť neslúži ako náhrada opravného prostriedku proti tým rozhodnutiam a procesným úkonom prvostupňového súdu, proti ktorým Trestný poriadok opravný prostriedok nepripúšťa.

11. Najvyšší súd tak uzavrel, že zo strany Špecializovaného trestného súdu nedošlo k prietahom pri vykonaní dotknutého úkonu, čo je dôvodom na zamietnutie sťažnosti pre nečinnosť.

12. Ústavný súd je toho názoru, že z textu aplikovanej právnej úpravy jasne vyplýva, že strany trestného konania sa prostredníctvom inštitútu sťažnosti pre nečinnosť súdu môžu domáhať odstránenia prietáhov súdu v trestnom konaní, čo aj najvyšší súd v namietanom uznesení podrobne ozrejmil. Inými slovami, sťažovateľom bolo náležite objasnené, že v konaní podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku posudzuje nadriadený súd iba to, či súd postupuje pri vybavovaní veci riadne, t. j. koná bez prietáhov a jeho úlohou nie je preskúmavanie vecnej správnosti rozhodnutia a relevantných procesných úkonov a postupov.

13. Najvyšší súd v zmysle zákona na základe sťažovateľmi uplatnenej sťažnosti pre nečinnosť riadne posúdil otázku, či je Špecializovaný trestný súd pri preskúmaní žiadosti o vrátenie zaistených

vecí nečinný a keďže bolo o tejto žiadosti sťažovateľov Špecializovaným trestným súdom rozhodnuté, najvyšší súd rozhodol, že sťažnosť pre nečinnosť je neopodstatnená.

14. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje ústavnú konformnosť odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu. Je toho názoru, že najvyšší súd sa náležite vysporiadal so sťažovateľmi uplatnenou sťažnosťou pre nečinnosť a riadne vysvetlil dôvody na jej zamietnutie. Argumentáciu najvyššieho súdu hodnotí ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným judikatúrou ústavného súdu pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov a zároveň súladnú s podstatou a zmyslom aplikovaných právnych noriem.

15. Osobitne k námietke sťažovateľov o neprimeranosti celkovej doby konania o ich sťažnosti pre nečinnosť ústavný súd poznamenáva, že požiadavka prejednávania veci bez zbytočných prietáhov sa viaže k meritórneho trestnému konaniu ako celku a neexistuje čiastkové ústavou a dohovorom zaručené právo na urýchlené prejednanie sťažnosti pre nečinnosť. Pri preskúmaní námietky porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 dohovoru) je ústavným súdom posudzované trestné konanie ako celok, nie osobitne každé jeho jednotlivé vedľajšie konanie, ktoré ani nie je súčasťou vlastného prejednávania merita veci (trestného obvinenia).

16. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

17. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu